

Narowski, Władysław

Z działalności Pruszkowskiego Towarzystwa Kulturalno-Naukowego w 1981 r.

Przegląd Pruszkowski nr 1, 62-70

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ze starej stajni, chyba równocześnie z budową pałacu (ok. 1870 r.). Budynki te, a także — nie istniejące już — czworaki dworskie i inne zabudowania folwarczne znajdowały się w parku założonym wspólnie z budową dworu (ok. 1820 r.). Park ten został przekształcony wg. proj. Waleriana Kronenberga w końcu XIX w. przez ówczesnych właścicieli Wołowskich i taka jego forma dotrwała do naszych czasów (a raczej jej szczątki, które od lat mało interesują ojców — a w tym wypadku ojczymów — miasta). Oficyna z powozownią były przez pewien czas siedzibą ogniska muzycznego, dały też, jak już wspomniałam, schronienie PTKN i pismu pruszkowskiemu, a od 1975 r. mieści się tu Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego, placówka znana ze swego dorobku w całym kraju (liczne eksponaty hutnicze, plasujące ośrodek hutnictwa starożytnego w Pruszkowie na 2 miejscu w Polsce, zaraz po ośrodku świętokrzyskim).

Tyle wiadomości na temat historii „pałacu Potulickich” i powozowni. Niewątpliwie historia ta ma wiele luk, stąd w tekście znaki zapytania. Gdyby czytelnicy mieli dokładniejsze informacje na ten temat, prosimy nadsyłać je na adres redakcji „Przeglądu Pruszkowskiego”.

Danuta Kwiatkowska

P.S. Przy pisaniu tekstu korzystałam z materiałów p.p. Bolesława Mielczarka i Zygmunta Pydzińskiego zamieszczonych w „Roczniku Pruszkowskim” 1978 r. i w „Przeglądzie Pruszkowskim” (Zeszyt 2) z 1980 r.

Z działalności Pruszkowskiego Towarzystwa Kulturalno-Naukowego w 1981 r.

I. Sprawy organizacyjne

W tym dziale naszej działalności najważniejszą pozycją były prace związane z przygotowaniem Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego członków Towarzystwa, które odbyło się 22 lutego 1981 r. w Spółdzielczym Domu Kultury, ul. Hubala 5. Materiały na Walne Zgromadzenie zostały przygotowane — jak zwykle przy tego rodzaju okazji — w formie broszury, odbitej na ksero.

Walne Zgromadzenie było jednocześnie spojrzeniem wstecz na 10-letni okres istnienia Towarzystwa (powstało 7 lipca 1970 r.). W dyskusji dużo miejsca poświęcono działalności naukowej i wydawniczej stawianej na tworzenie, utrwalanie i popularyzowanie wiedzy o naszym mieście i terenach sąsiednich. Działalność ta tym więcej zasługuje na podkreślenie iż jak wiemy — nie łatwo uzyskać możliwości druku wobec znanych trudności w poligrafii i zaopatrzenia w papier.

W latach 1971—80 Towarzystwo wydało łącznie 25 publikacji, w tym „Mówi Pruszków”, „Rocznik Pruszkowski” i „Przegląd Pruszkowski”. **Ważniejsze opracowania powstałe z inicjatywy i w ramach działalności naukowej i popularno-naukowej Pruszkowskiego Towarzystwa Kultu-ralno-Naukowego w latach 1971—1980.:**

1. Władysław Jantarski: Spółdzielcze budowanie miasta („MP” 1971).
2. Jerzy Wierzchowski: Fundamenty kultury miasta („MP” 1971).
3. Teresa Piszczowa: Śladem pruszkowskiej lewicy („MP” 1971).
4. Władysław Narowski: Pruszków osiedlem fabrycznym („MP” 1971).
5. Władysław Narowski: Piśmiennictwo jako problem („MP” 1971).
6. Rena Brzęk: Ludzie partii tamtych lat („MP” 1972).
7. Leonard Kobzakowski: Z dziejów Żbikowa („MP” 1971).
8. Bolesław Karpiński: PPR w ponurych dniach okupacji („MP” 1971).
9. Bolesława Mielczarek: W czasach przedhistorycznych („MP” 1972).
10. Władysław Jantarski: O dzisiejszym „Żbikowie” („MP” 1972).
11. Janina Baczyńska-Leszkievicz: Dwadzieścia lat budownictwa spółdzielczego („MP” 1972).
12. Danuta Kwiatkowska: Jubileusz 50-lecia Liceum im. T. Zana („MP” 1972).
13. Maria Wójcik: Pruszków w walce o niezależność społeczną i polityczną (I) („MP” 1972).
14. Janusz Miziołek i Wacław Krajewski: Przeszłość i dzień dzisiejszy Ursusa („MP” 1973).
15. Bożena Brodowska: Błonie — historia i dzień dzisiejszy („MP” luty 1973).
16. Stefan Gołąbek: Początki ruchu regionalnego w Pruszkowie („MP” luty 1973).
17. Maria Wójcik, Władysław Narowski: Dzielnice naszego miasta („MP” luty 1973-).
18. Stefan Gołąbek: Czasopiśmiennicze Pruszkowiana („MP” czerwiec 1973).
19. Michał Szopa: Ogólna charakterystyka zagospodarowania przestrzennego i rozwoju miasta Pruszkowa („MP” czerwiec 1973).
20. Władysław Narowski: Sytuacja w usługach komunalnych i mieszkaniowych („MP” czerwiec 1973).
21. Marian Kamiński: Największy zakład w Pruszkowie („MP” czerwiec 1973).
22. Maria Wójcik: Pruszków w walce o niezależność społeczną i polityczną (II) („MP” czerwiec 1973).
23. Bolesław Mielczarek: Rzeka Utrata („MP” czerwiec 1973).
24. Wiktoria Kulesza: Ogólna charakterystyka bazy i działalności kulturalnej miasta i powiatu Pruszków („MP” wrzesień 1973).
25. Józef Zieliński: Pamięci potomnych przekazać („MP” wrzesień 1973).
26. Krzysztof Janiszowski: Ewa Kowalczevska: Dawna osada przemysłowa w Pruszkowie-Żbikowie („MP” wrzesień 1973).
27. Waldemar Andrysiewicz: Komunikacyjne szlaki („MP” wrzesień 1973).
28. Teresa Chojnacka: Problemy miasta Błonia („MP” wrzesień 1973).

29. Mieczysław Chmiel: Pruszków ośrodkiem myśli naukowej w dziedzinie ceramiki („MP” 1973).
30. Leonard Kobzakowski: Pruszków i okolice (I) („MP” wrzesień 1973).
31. Materiały z I Sejmu Kultury działaczy towarzystw regionalnych okręgu podstołecznego („MP” wrzesień 1973).
32. Leszek Kożusko: 50 lat Robotniczego Klubu Sportowego „Znicz” („MP” grudzień 1973).
33. Tadeusz Mierzejewski; Władysław Balcerzak: Powiat pruszkowski zagłębieniem warzywniczym („MP” grudzień 1973).
34. Leonard Kobzakowski: Pruszków i okolice (2) („MP” grudzień 1973).
35. Aleksy Orchowski: Obciążenia feudalne chłopów Żbikowa w świetle najstarszych dokumentów („MP” grudzień 1973).
36. zanotował: Władysław Narowski: Układ przestrzenny i architektura Pruszkowa (dyskusja w Klubie „Forum”, „MP” lipiec 1974).
37. Jan Polański: Terazniejszość Zakładów Akumulatorowych w Piastowie („MP” lipiec 1974).
38. Olimpia Piastowicz: Biblioteki miasta i powiatu Pruszków („MP” lipiec 1974).
39. Teresa Chojnacka: Nasza służba zdrowia („MP” grudzień 1974).
40. Anna Sowińska: Z dziejów tajnej oświaty i początków powojennego szkolnictwa w Piastowie („MP” lipiec 1974).
41. Leonard Kobzakowski: Wczoraj, dziś i jutro puszczy kampsinowskiej („MP” grudzień 1974).
42. Bolesław Mielczarek: Dzieje gminy wiejskiej Pruszków („MP” grudzień 1974).
43. Ewa Morus: Moje doświadczenia dydaktyczno-wychowawcze („MP” grudzień 1974).
44. Stefan Woyda: Ziemia pruszkowska w świetle najnowszych badań archeologicznych („MP” marzec 1975).
45. Władysław Narowski: Przemysł Pruszkowa w 30-leciu PRL („MP” marzec 1975).
46. Stanisław Tański: Zakłady 1-Maja w Pruszkowie w XXX-leciu PRL („MP” marzec 1975).
47. Witold Szlenk: Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego w Pruszkowie w XXX-ie PRL („MP” marzec 1975).
48. Stanisław Rachocki: Budownictwo mieszkaniowe („MP” marzec 1975).
49. Janina Olszak: Perspektywy rozwoju Pruszkowa („MP” marzec 1975).
50. Henryk Kotoński: Oświata i nauczyciel w latach okupacji („MP” marzec 1975).
51. Marek Piotrowski: „Stacja Naukowa w Pruszkowie („MP” marzec 1975).
52. Alina Gryciuk: Zarys dziejów Pruszkowa w latach 1916—1951 („MP” marzec 1975).
53. Władysław Kijewski: Wspomnienia lat walki i pracy („MP” sierpień 75).
54. Wacław Wojciechowski: Kultura, kultura fizyczna i turystyka w latach 1976—80 („MP” sierpień 1975).

55. Władysław Jantarski: Pruszków w młodych oczach („MP” sierpień 75).
56. Władysław Narowski: Kulturo-twórcza rola towarzystwa regionalnego w środowisku robotniczym („MP” sierpień 1975).
57. Bolesław Mielczarek: Działalność Komitetu Obywatelskiego w Pruszkowie w latach 1914—1915.
58. Stefan Gołąbek: Środowisko geograficzne Pruszkowa („MP” sierpień 1975).
59. Jan Wiśniewski: Ze wspomnień o doktorze Roeflerze („MP” wrzesień 1976).
60. Zygmunt Maciaszek: Z dziejów kolejarskiej spółdzielczości („MP” wrzesień 1976).
61. Witold Rakowski: Migracje ludności miasta Pruszkowa („RP” 1977).
62. Bolesław Mielczarek: Literatura o rozwoju przemysłu pruszkowskiego do 1914 r. (RP 1977)
63. Czesław Szyk: Wspomnienia o zakładach wychowawczych dla dzieci na terenie Pruszkowa w latach 1917—1928 (RP 1977)
64. Józef Zieliński: Wspomnienia o Leonie Ostrowskim (RP 1977).
65. Zenon Sutarczyk: Perspektywy rozwoju przestrzennego miasta (RP 1977)
66. Władysław Narowski: Wystąpienie na Kongresie Towarzystw Regionalnych Kultury w Olsztynie, Dokumenty i materiały wydane przez CO MUK, 1979 r.
67. Irena Strzelecka: Związek Walki Młodych w Pruszkowie (RP 1977).
68. Józef Piłatowicz: Dzieje elektrowni pruszkowskiej (RP 1977).
69. Bolesław Mielczarek: Szkice z dziejów Pruszkowa — Dobra ziemskie i wieś Pruszków od XI do początków XX wieku (RP 1977).
70. Władysław Narowski: Twórczy, lokalny patriotyzm — Pruszkowskie Towarzystwo Kulturalno-Naukowe 1974—1977 (RP 1978)
71. Franciszek Śliwiński: Nasze miasto w Ludowej Ojczyźnie (RP 1979)
72. Bolesław Mielczarek: Szkice z dziejów Pruszkowa — urbanizacja wsi i uzyskanie praw miejskich (RP 1979).
73. Leszek Kożuszek: Miastotwórcza rola „Mechaników” (RP 1979).
74. Józef Piłatowicz; Jan Piotrowski — człowiek niepospolity (RP 1979)
75. Henryk Kucharski; Teresa Jasińska: I „Prumel” ma swoją historię.
76. Urszula Kujawska: Wczoraj EKD — dziś WKD (RP 1979).
77. Ryszard Białek: Problemy budownictwa mieszkaniowego (RP 1979).
78. Krzysztof Zwoliński: Pierwsze lata władzy ludowej w Pruszkowie (PP 1980 — zeszyt 1 i 2).
79. Halina Retkowska: Rozmowa z Marianem Fijałkowskim (PP 1980 zeszyt 1).
80. Bogna Sicińska-Piorun: Regulacja Utraty na terenie Pruszkowa (PP 1980 — zeszyt 1).
81. Franciszek Gąsior: Szkoła Specjalna w Pruszkowie w latach 1926—39 (PP 1980 zeszyt 1).
83. Edward Kołodziejczyk: Dulag 121 (część pierwsza PP 1980 r. zeszyt 2).
84. Ewa Poleszak: Ocena przez migrantów przemieszczeń do Pruszkowa i Brwinowa (PP 1980 zeszyt 2).

85. Zygmunt Pydziński: Trasy zwiedzania miasta (PP 1980 zeszyt 2).
86. Władysław Narowski: 10 lat działalności wydawniczej (PP 1980 zeszyt 2).
87. Jan Polubiec; Władysław Narowski: 50 lat Pruszkowa (maszynopis).
88. Maria Wójcik: Miasto w którym żyjemy (odbito na kserografie)
89. Witold Konecki: Zarys dziejów Pruszkowskich Ołówków, praca opublikowana jako oddzielna pozycja pod szyldem Mazowieckiego Ośrodka Badań Naukowych i Pruszkowskiego Towarzystwa Kulturalno-Naukowego.
90. Władysław Narowski: Przeciw modelowi „Kultury państwowej”. Tygodnik Kulturalny Nr 36 z dnia 6.09.1981 r.

Przyjemnym akcentem Walnego Zebrania było uroczyste wręczenie 57 uczennicom i uczniom odznaki „Młodego Przyjaciela Pruszkowa”.

Przekrój Konkursu na odznakę w/g szkół ilustruje poniższe zestawienie:

Szkoła	Liczba zdobytych odznak	wyróżnieni nagrodami książkowymi
Szkoła Podstawowa 1, 2	4	2
Szkoła Podstawowa 6	9	4
Szkoła Podstawowa 8	6	3
Szkoła Podstawowa 10	3	1
Szkoła Podstawowa 11	6	4
Szkoła Podstawowa 12	16	8
Liceum O. im. T. Zana	10	10
Liceum O. im. T. Kościuszki	3	—
Razem:	57	32

Ogólny poziom przyswojonej przez młodzież wiedzy o mieście był wysoki, świadczy o tym po pierwsze to, że wszyscy uczestnicy Konkursu zdobyli odznakę, a po drugie na wyróżnienie zasłużyło 32 uczniów i uczennic, których obdarowano nagrodami książkowymi.

Należy podkreślić zaangażowanie i pomoc ze strony nauczycielek pruszkowskich szkół, które zadbały o to, aby kandydaci do odznaki opanowali zestaw podstawowych wiadomości o dziejach i dniu dzisiejszym Pruszkowa. Są to następujące panie nauczycielki: mgr Maria Makowska ze szkoły nr 1 i 2, mgr Elżbieta Sierocińska ze szkoły nr 6, mgr Anna Kosmacka ze szkoły nr 10, mgr Anna Gołos ze szkoły nr 11, mgr Anna Banach ze szkoły nr 12, mgr Irena Horban z Liceum O. im. T. Zana, mgr Helena Jaśkowska z Liceum O. im. T. Kościuszki oraz mgr Tadeusz Brodowicz ze szkoły nr 8. Również słowa podziękowania należą się pani mgr Marii Wójcik, która z ramienia Towarzystwa jest koordynatorem kontaktów z młodzieżą szkolną i ze szkołami.

Odnotujemy też uchwalenie na Walnym Zgromadzeniu nowej wersji Statutu, który poza formalnymi poprawkami w porównaniu do dotychczasowego tekstu Statutu uporządkował i uściślił paragrafy 6 i 7 dot. celów i środków działania Towarzystwa. W uchwalonej nowej

wersji Statutu paragrafy te mają brzmienie: Celem Towarzystwa jest: § 6:1. Upowszechnianie wśród społeczeństwa znajomości historii miasta i okolic. 2. Podnoszenie poziomu kultury życia mieszkańców i tworzenie warunków do ich integracji i intelektualnej aktywności. 3. Kształtowanie właściwego stosunku do pracy i mobilizowanie do podejmowania inicjatyw społecznych. § 7: Towarzystwo realizuje swoje cele poprzez: 1. Prowadzenie badań naukowych w zakresie problematyki ekonomicznej, kulturalnej, archeologicznej, etnograficznej, socjologicznej i historycznej, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki historii ruchu robotniczego ziemi pruszkowskiej. 2. Udostępnianie społeczeństwu wyników badań naukowych poprzez publikacje, sesje, odczyty, prelekcje itp i prowadzenie własnej działalności wydawniczej. 3. Inspirowanie różnorodnych akcji włączających społeczeństwo do działań na rzecz miasta. 4. Gromadzenie i udostępnianie zainteresowanym wszelkiego rodzaju dokumentów i innych źródeł dla poznania dziejów miasta i regionu a także mających związek z ważnymi zjawiskami współczesności.

Aktualny Zarząd Towarzystwa przedstawia się następująco:

1. Janusz Grundwald — prezes, 2. Mieczysław Chmiel — wiceprezes, 3. Henryk Wiśniewski — wiceprezes, 4. Stanisław Rachocki — sekretarz, 5. Franciszek Kwasiborski — skarbnik, 6. Leszek Kozuszek, 7. Zbigniew Muraszew, 8. Ryszard Matrzak, 9. Józef Matusiak, 10. Marek Piotrowski, 11. Włodzimierz Wargenau, 12. Alicja Trefler — członkowie.

II. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I POPULARNO-NAUKOWA.

1. Prace nad monografią Fabryki Obrabiarek.

Zostały opracowane dwa rozdziały: pierwszy dot. okresu międzywojennego, autor dr Józef Piłatowicz, drugi dot. poprzedników fabryki autor Bolesław Mielczarek. Z pozostałych rozdziałów największe trudności wystąpiły z okresem Polski Ludowej oraz perspektywami fabryki. Rozdziały te zostały powierzone dwóm dyrektorom fabryki, którzy nie mieli czasu na ich przygotowanie i zwrócili się o przesunięcie terminu do końca 1982 r.

2. Prace nad monografią Liceum O. im. T. Zana.

Praca została wykonana w kwietniu ub. r. Składa się z trzech części: I lata 1921—45, autorka Zofia Łosiewicz-Chmurowa, II lata 1945—1960 autorka Aleksandra Gruszczyńska-Grzymska, III lata 1960—1980, autorka Danuta Brendel-Kwiatkowska. Również monografią zawiera wspomnienia Wojciecha Żukrowskiego.

Ponadto przygotowano materiały do „Przeglądu Pruszkowskiego 1981 zeszyt 2. Wśród tych materiałów, zasługuje na podkreślenie 2-ga część opracowania o obozie przejściowym w Pruszkowie (Dulag 121) Edwarda Kołodziejczyka. Jest to pierwsze bardziej obszerne opracowanie tego tematu w Polskiej literaturze naukowej.

3. Rozpoczęcie prac nad słownikiem biograficznym ludzi zasłużonych dla Pruszkowa.

Praca obliczona jest conajmniej na 3 lata, przystąpiono do zbierania materiałów.

4. Praca nad zarysem dziejów Szkoły Podstawowej Nr 6, autorka Elżbieta Sierocińska:

Praca jest ukończona. Przewidujemy, że ukaże się w jednym z zeszytów „Przeglądu Pruszkowskiego” w 1982 r.

III. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA:

Został wydany „Przegląd Pruszkowski” 1981 zeszyt 1, który w całości poświęcono monografii Liceum O. im. T. Zana w Pruszkowie z okazji Jubileuszu 60-lecia Szkoły oraz zeszyt 2. Trzeba podkreślić, że nie było żadnych możliwości, aby monografię o Szkole Zana wydać w postaci odrębnej publikacji książkowej. Komitet Organizacyjny uroczystości 60-lecia Gimnazjum i Liceum Zana zwrócił się do Towarzystwa o pomoc. Na posiedzeniu Zarządu Towarzystwa zrodziła się myśl wydania monografii w „Przeglądzie Pruszkowskim”, sprawa jednak nie była tak prosta, ponieważ monografia licząca ponad 400 stron maszynopisu wraz z fotografiami nie mogła zmieścić się w limicie 80 stron naszego czasopisma o formacie A5, a potrzebny był limit stron przynajmniej 2 razy większy. Z praktyki wiedzieliśmy, że uzyskanie w Naczelnym Zarządzie Wydawnictw tak wysokiego przekroczenia limitu stron było praktycznie niemożliwe, dotychczas udało się nam uzyskać zgodę na przekroczenie najwyżej kilka brakujących stron. Ta przeszkoda została ostatecznie usunięta dzięki życzliwości i zrozumieniu ze strony Naczelnego Zarządu Wydawnictw oraz staraniom prezesa Janusza Grundwalda i sekretarza Redakcji „Przeglądu Pruszkowskiego” Władysława Narowskiego, otrzymaliśmy bowiem zezwolenie łącznie na 160 stron. To nas urządziło.

Wynikła również na posiedzeniu Zarządu druga kontrowersja związana z ceną tego „Przeglądu Pruszkowskiego”. Cena ta została ustalona na 120 zł. za egz., w oparciu o rzetelną kalkulację. Mieliśmy duże obawy, czy przy takiej cenie uda się nam sprzedać cały nakład w ilości 1000 egz. Co do wysokości nakładu też nie było jednomyślności, były głosy, aby nakład ograniczyć najwyżej do 600 egz. Wszystkie te nasze zastrzeżenia okazały się płonne, gdyż „Przegląd Pruszkowski” zawierający monografię o „budzie” Zana został dosłownie rozchwytyany i jeszcze dziś przychodzą do Towarzystwa ludzie, pragnący go nabyć. Jesteśmy pewni, że gdyby nakład wynosił nie 1000 ale 1500 egz. i przy tak „horendalnie” wysokiej cenie, jaką niewątpliwie było 120 zł. za egz. to też zostałyby sprzedane do ostatniego egzemplarza.

Mamy jako Towarzystwo niemalą satysfakcję, że wydana w odpowiednim czasie monografia mogła znaleźć się w rękach uczestników Zjazdu wychowanków Gimnazjum i Liceum im. T. Zana z okazji 60-lecia szkoły, co niewątpliwie przyczyniło się do niezapomnianej atmosfery, która panowała podczas jubileuszowych uroczystości. Tak zresztą wypowiedali się w tym względzie na Zjeździe sami absolwenci i zaproszeni goście.

Opracowana w wyniku sesji popularno-naukowej z kwietnia 1977 r. monografia o dziejach miasta przechodziła liczne trudności związane z jej wydaniem. Ponieważ brak było rozeznania w tym zakresie, w listopadzie ub. roku przedstawiciele Towarzystwa przeprowadzili rozmowę w oficynie „Książki i Wiedzy” podczas której ustalono, że monografia wyjdzie z druku do końca I półrocza 1982. Proponowany nakład 4 tys. egz. prawdopodobnie będzie zmniejszony.

IV. SPRAWY ZWIĄZANE Z PRYZNANIEM DOROCZNYCH NAGRÓD PREZESA PRUSZKOWSKIEGO TOWARZYSTWA KULTURALNO-NAUKOWEGO ZA DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNĄ, NAUKOWĄ I ORGANIZATORSKĄ W ZAKRESIE KULTURY

Zgodnie z uchwałą Zarządu w 1981 r. po raz pierwszy w rocznicę założenia Towarzystwa (7 lipiec 1970 r.) zostały przyznane nagrody Prezesa Pruszkowskiego Towarzystwa Kulturalno-Naukowego. Otrzymali je: 1. Bolesław Brzozowski malarz profesjonalista za prace malarские, związane tematycznie z regionem pruszkowskim, 2. Janina Samogranicka — malarka, nieprofesjonalistka za twórczość związaną z Pruszkowem, 3. Bolesław Mielczarek za opublikowane w wydawnictwach Towarzystwa prace historyczne pn. „Szkice z dziejów Pruszkowa” Dyplomy i nagrody wręczył prezes Towarzystwa Janusz Grundwald na uroczystym spotkaniu w dniu 7 lipca 1981 r. w Spółdzielczym Domu Kultury ul. Hubala 5.

V. WSPÓLDZIAŁANIE Z ZAKŁADAMI PRACY.

Poza Kołem Towarzystwa które powstało i dobrze pracuje w Fabryce Ołówków, w innych zakładach takie koła nie zawiązały się. Przyczyną tego — jak tłumaczą działacze zakładowi — była napięta atmosfera polityczna w kraju.

VI. WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁAMI I MŁODZIEŻĄ SZKOLNĄ.

Są czynione w szkołach przygotowania do zdobywania odznaki „Młodego Przyjaciela Pruszkowa”. W roku 1981 odznakę uzyskało 57 uczennic i uczniów.

VII. INNE SPRAWY INFORMACYJNE.

W dniach 29—30 maja 1981 r. odbył się II Kongres Towarzystw Regionalnych Kultury w Nowym Sączu. Na Kongresie reprezentował Mazowieckie Towarzystwo Kultury i Pruszkowskie Towarzystwo Kulturalno-Naukowe Władysław Narowski, który został również wybrany do Krajowej Rady Towarzystw Regionalnych Kultury jako delegat województwa stołecznego. Krajowa Rada uchwałą Kongresu przekształciła się z organu doradczego ministra KiS w Radę samorządna, niezależną i partnerską. Dorobek Kongresu zostanie w 1982 r. opublikowany w formie odrębnej pozycji książkowej. W publikacji tej znajdzie się również prezentacja działalności Mazowieckiego Towarzystwa Kultury.

W dalszym ciągu porządkowane były materiały dot. tematyki Pruszkowa tzw „Pruszkowiany”.

Na zakończenie informacji trzeba kilka zdań poświęcić sytuacji finansowej Towarzystwa w najbliższej perspektywie. Dotychczas Towarzystwo finansowało swą działalność ze środków pieniężnych, które uzyskiwało we własnym zakresie. Poza niewielkimi sporadycznymi przypadkami jeszcze w okresie tuż po założeniu Towarzystwa wtedy otrzymywaliśmy niewielkie wsparcie ze strony zakładów pracy w formie dotacji, to na przestrzeni pozostałych lat takich możliwości już nie było. Dlatego zaproponowaliśmy zakładom produkcyjnym przede wszystkim,

że będą zamieszczać w naszych wydawnictwach* płatne reklamy — ogłoszenia. Oferta nasza została przyjęta i dzięki temu mieliśmy niezbędne środki finansowe w pierwszym rządzie na działalność wydawniczą oraz inne wydatki, związane z działalnością Towarzystwa. W tej sytuacji nie potrzebowaliśmy ubiegać się o dotacje.

Od 1982 r. sytuacja dla Towarzystwa rysuje się niepomyślnie wobec założonych rygorów oszczędnościowych w zakładach pracy, w związku z tym nie przewidujemy żadnych możliwości zamieszczania reklam.

Opisana pokrótce sytuacja finansowa Towarzystwa napawa nas niepokojem, ponieważ nie mielibyśmy warunków do prowadzenia działalności wydawniczej, która jest podstawowym a jednocześnie niezmiernie ważnym z punktu widzenia społecznego kierunkiem naszej działalności. Sądzymy, że rozwiązanie naszych potrzeb finansowych w dalszych latach może odbywać się tylko poprzez dotacje roczne z budżetu miasta.

W.N.

Rzemieśnicza Spółdzielnia „URSUS”. 02-495 Warszawa ul. Rakietników 30 **Zakład Sztyldów i Reklam nr 635 05-800 Pruszków ul. 17 Stycznia 49 oferuje do wykonania:**

Sztyldy, Napisy reklamowe i informacyjne, Plansze wolnostojące, Tabliczki informacyjne, Napisy na szkle, Znaki drogowe, Napisy, Emblematy.
